

Miklavž

Ptičem je gnezda razdiral, mačkom je ponve privezoval na rep, sosedove kokoši preganjal, oklestil še nezrele hruške, in če je moral varovati sestro, jo je privezal za klop, sam se pa pretepal za metulji, za ptiči, lovil ribe, delal sive lase materi in očetu, tak je bil Tonček. Če mu je ukazal oče: »Kleči!« se je ulegel, če ga je prosila mati: »Tonček, prinesi mi dro!« se je potuhnil ali pa zlezal na skedenj in s prečnikov skakal v seno.

»To nam je živa pokora, ne vem, kje se je vzel,« je tarnal oče. Tonček se pa ni zmenil za nič, zapodil se je čez travnik in na celo mendlal travo, s šibo pa kosil bilju glave.

»Pretepel bi ga, pa kaj pomaga,« je jadikoval oče, materi je bilo pa tako hudo, da še govoriti ni mogla.

»Marička je pa čisto drugačna, kdo bi si mislil, da je njegova sestra,« je menil oče, mati je pa že nagovarjala Maričko.

»Saj boš pridna, kajne! Če boš pridna, ti bo prinesel Miklavž, za kar boš prosila.«

»Bom pridna, mamica, bom!« je hitela Marička in doignila život da je mogla ujeti s svojimi očmi materin pogled.

Bil je Tonček doma, oče in mati sta šla v gozd in mrzlo je bilo že zunaj. S sestro sta sedela na peči in Marička je govorila samo o svetem Miklavžu, Tonček se ji je pa prihuljeno smejal.

»Tonček, ali si ti že videl Miklavža?«

»O pa dostikrat!«

»Kakšen pa je, ali je res velik, pa brado ima in pa kapo in palico in angelčke s seboj!«

»Kaj še, tak je kot naša mama ali pa naš ata.« Marički se je zdelo govorjenje greh in nič ni rekla. Samo zamislila se je in v mislih si je naslikala sv. Miklavža, vsega v svetem sijaju, dobrega in milostnega.

»Marička, ali si še neumna!« jo je predramil iz misli Tonček.

»Ko boš tako velika kot sem jaz, boš že bolj pametna.«

Marički je kar zagomazelo po telesu. Tonček se ji je zdel tuj, z velikim grehom v duši.

»Tonček, greh je tako!« je izjecljala. Tonček se ji je smejal, v duši mu je pa nekaj kljuvalo in mu narekovalo: »Tonček! Boj se greha in ne zameri se sv. Miklavžu.«

»Kaj bo greh, če je pa res tako!« je modroval.

»V pekel boš šel,« ga je karala Marička.

»Ali ni Miklavža?« je plaho vprašala Marička.

»Jel!«

»Kje pa je potem?«

»O, kje? Ker je svetnik, v nebesih.«

»No, kaj pa praviš potem, da mama prinese, Miklavž pride na svet iz nebes, pa prinese. Sedaj pa že vem, da prinese Miklavž. Če bi mama nosila, bi pa takrat prinesla, ko gre v mesto. Lani ni bila nič v mestu, Miklavž mi je pa prinesel.«

»Ti si še otrok!« je zabrusil Marički.

Tonček je moral v trgovino, Marička pa ni mogla zamolčati materi težkih misli.

»Mama, ali je sv. Miklavž?«
 »Seveda je, zakaj pa vprašaš?«
 »Tonček je rekel, da ne nosi Miklavž.«
 »O, ti grdoba neumna. Ali se ne boji greha? Veliko bi ti dobila, če bi jaz nosila. Kaj pa je še rekel Tonček?«
 »Nič drugega, samo da sem otrok.«
 Mati je bila žalostna.
 »Marička, le pridna bodi in Tončku nič ne verjemi. Bog ga bo kaznoval za greh, Miklavž se bo maščeval!« je Maričko bodrila mati.
 »Meni bo prinesel, mama, če bom molila?«
 »Ali je Miklavž tudi hud?«
 »Tudi, pa še kako! Še kesal se bo Tonček!«
 Mati ga je oštela, oče je bil hud.
 »Jaz te ne bom več kaznoval, temveč kaznoval te bo že sv. Miklavž. Še žal ti bo, toda prepoznal« je ostro in počasi izgovarjal oče.
 Takrat se je Tonček zjokal, zjokala se je tudi Marička. Tonček se ji je smilil.
 Sneg je zapadel, pota so pomrznila, Tonček in Marička sta se tiščala peči.
 »Ubogî Miklavž, to ga bo danes zeblo!« je plaho izrekla Marička. Bil je večer pred sv. Miklavžem.
 Tonček je pomislil in verjel v Miklavža. Tako svet in mehak večer se mu je zdel, vse bi napravil, da se oddolži za grehe, toda ni mogel najti misli, ki bi ga rešila teže greha.
 »Kaj boš ti nastavil?« je šepetaje zamomljala Marička in begala od okna do okna, če morda ne ugleda kje sv. Miklavža.
 »Pehar!« je plaho odgovoril Tonček.
 »Jaz pa rešeto!« je že odločneje izrekla Marička.
 Tisto noč sta oba sanjala o sv. Miklavžu. Toda Tončkove sanje so bile težke in strašne. Sanjalo se mu je, da ga je Miklavž poklical predse, ga ozmerjal, potem ga pa zapodil. Iz takih sanj se je zbudil in bil je že dan, mati je bila že pred ognjiščem. Tudi Marička se je zbudila, planila v hišo in oša v radosti je kriknila:
 »Joj, Tonček, polno rešeto mi je prinesel!« Peharja še videla ni.
 Tudi Tonček je pridiral v hišo, toda skrb ga je že vnaprej grizla.
 Glasno je zaplakal in debele solze so mu lezle po licih. Pehar je bil prazen, počez pa je ležala dolga paliča.

Cvetko Golar

Otroci se igrajo z angelci

**Angelci beli iz svetih nebes
 se z nami bi radi igrali —
 ali mi nimamo zlatih koles,
 da tjakaj bi se popeljali.**

**V tihih pa sanjah k nam pridejo v vas,
 vsi v haljicah snežnih blešče se —
 godemo, pojemo z njimi na glas
 in rajamo, da se vse trese.**